

การบัญชีต้นทุน 2

ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชาของ
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557

3201-2004

 | MAC EDUCATION

**การบัญชี
ต้นทุน 2
3201-2004**

หมวดวิชาทักษะวิชาชีพ
กลุ่มทักษะวิชาชีพเฉพาะ
หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
พุทธศักราช 2557

ภัทรานิษฐ์ หมั่นเรือคำ

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

ภัทรานิษฐ์ หมั่นเรือคำ.

การบัญชีต้นทุน 2. -- กรุงเทพฯ : แม็คเอดูเคชั่น, 2559.
240 หน้า.

1. การบัญชีต้นทุน. I. ชื่อเรื่อง.

657.42

ISBN 978-616-274-712-0

จัดพิมพ์และจำหน่ายโดย

MAC EDUCATION

ผู้เขียน : ภัทรานิษฐ์ หมั่นเรือคำ
การสั่งซื้อ : ส่งธนาคติส่งจ่าย ไปรษณีย์ลาดพร้าว ในนาม บริษัท แม็คเอดูเคชั่น จำกัด
เลขที่ 9/99 อาคารแม็ค ซอยลาดพร้าว 38 ถนนลาดพร้าว แขวงจันทระเกษม
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
☎ : 0-2938-2022-7 FAX : 0-2938-2028
www.MACeducation.com
ราคาจำหน่าย : 110 บาท
สงวนลิขสิทธิ์ : มีนาคม 2559
พิมพ์ที่ : บริษัท พี อาร์ คัลเลอร์พริ้นท์ จำกัด

(สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย ห้ามลอกเลียน ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร)

คำนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมเมืองเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งนี้หลักสูตรดังกล่าวมุ่งผลิตและพัฒนากำลังคนระดับเทคนิคให้มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพอิสระ เป็นผู้ประกอบการที่มีคุณภาพหรือประกอบอาชีพอื่นๆ ได้ตรงความต้องการของสถานประกอบการทั้งในประเทศและภูมิภาคอาเซียน

บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด ผู้ผลิตและจำหน่ายหนังสือเรียน สื่อการเรียนรู้ วารสารทางการศึกษาทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอาชีวศึกษา ตระหนักถึงภารกิจสำคัญในการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้ จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานซึ่งประกอบด้วยนักวิชาการ และผู้สอนทั้งในระดับอาชีวศึกษา และระดับอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการวัดและประเมินผล ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2557 ในแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชาเพื่อจัดทำสื่อการเรียนรู้ อันประกอบด้วยหนังสือเรียนที่จัดทำให้ตรงกับจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา ทั้งนี้โดยคำนึงถึง ความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาวิชาชีพทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ รวมทั้งแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนนำไปปรับให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียนและจุดเน้นตามบริบทของสถานศึกษา

จุดเด่นของหนังสือเรียนชุดนี้ประกอบด้วย

1. การนำเสนอเป็นรูปแบบหน่วยการเรียนรู้ ที่มีเนื้อหาถ่ายทอดการเรียนรู้แต่ยังคงไว้ซึ่งความเข้มข้นและทันสมัย ทั้งนี้เนื้อหาในหนังสือเรียนมุ่งเน้นให้สัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ สมรรถนะ หลักการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Learning) และการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)
2. สอดแทรกกิจกรรมตรวจสอบความเข้าใจ กิจกรรมการฝึกกระบวนการคิด (Thinking Skills) และกิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่ผู้เรียน
3. พัฒนาสมรรถนะหลักและสมรรถนะวิชาชีพผ่านกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้ใบช่วยสอนเป็นสื่อสำหรับการฝึกกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญ เช่น การเรียนรู้จากโครงงาน (Project-Based Learning) การพัฒนาเทคโนโลยีให้เป็นเทคโนโลยีสะอาด (Green Technology) และการสร้างสรรค์นวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ตามแนวคิดเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy) เป็นต้น
4. มีแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดทำแบบทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ประจำหน่วยเรียนนั้นๆ ท้ายหน่วยการเรียนรู้ทุกหน่วย

บริษัท แม็คเอ็ดดูเคชั่น จำกัด ขอขอบพระคุณสถานศึกษา ผู้สอน ผู้เรียน และผู้ที่สนใจทุกท่านที่ให้ความไว้วางใจ ในสื่อการเรียนรู้นี้ บริษัทหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสื่อการเรียนรู้ในชุดนี้จะมีส่วนช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพทัดเทียมระดับสากลต่อไป

รหัส 3201-2004

วิชาการบัญชีต้นทุน 2

ทฤษฎี 2 ชั่วโมง ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง 3 หน่วยกิต

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจเกี่ยวกับบัญชีต้นทุนช่วง ต้นทุนมาตรฐาน ผลิตร่วมและผลิตร่วมพลอยได้ การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผน
2. มีทักษะในการปฏิบัติงานบัญชีต้นทุนช่วง ต้นทุนมาตรฐาน ผลิตร่วม และผลิตร่วมพลอยได้ การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผน
3. มีคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ และมีเจตคติที่ดี ในการประกอบอาชีพ

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการบัญชีต้นทุนช่วง ต้นทุนมาตรฐาน ผลิตร่วม และผลิตร่วมพลอยได้
2. ปฏิบัติงานตามกระบวนการบัญชีต้นทุนช่วง ต้นทุนมาตรฐาน ผลิตร่วมและผลิตร่วมพลอยได้ ตามหลักการบัญชีรับรองทั่วไป

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับระบบบัญชีต้นทุนช่วง ระบบบัญชีต้นทุนมาตรฐาน ผลิตร่วม ผลิตร่วมพลอยได้ การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผน และควบคุมของฝ่ายบริหาร

ตารางวิเคราะห์สมรรถนะประจำหน่วย

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สมรรถนะประจำหน่วย
1	การบัญชีต้นทุนกระบวนการ	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับลักษณะของการบัญชีต้นทุน กระบวนการ ความแตกต่างระหว่าง การสะสมต้นทุนแบบงานสั่งทำและแบบ กระบวนการ ลักษณะของกระบวนการผลิต แต่ละลักษณะ 2. จัดทำรายงานต้นทุนการผลิตในลักษณะ ขึ้นพื้นฐานจัดทำรายงานต้นทุนการผลิต กรณีที่มีหน่วยผลิตเพิ่มขึ้นและบันทึกบัญชี ในการโอนต้นทุนการผลิตจากแผนกหนึ่งไป อีกแผนกหนึ่ง ในกรณีที่กิจการมีลักษณะ การผลิตแบบกระบวนการ
2	การบัญชีต้นทุนกระบวนการ (ต่อ)	1. จัดทำรายงานต้นทุนการผลิตสำหรับแต่ละ แผนกผลิตในกรณีที่มีงานระหว่างผลิต ตั้งงวดตามวิธีถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average Costing) และวิธีเข้าก่อน-ออกก่อน (First-in, First-out Costing) 2. จัดทำรายงานต้นทุนการผลิตในกรณีที่เกิดของ เสียของมีค่าหนี เศษวัสดุ และวัตถุดิบสิ้นเปลือง ในกระบวนการผลิต และบันทึกบัญชีเกี่ยวกับ ของเสียของมีค่าหนี เศษวัสดุ และวัตถุดิบ สิ้นเปลืองในระบบบัญชีต้นทุนกระบวนการ (Process Costing)

หน่วยการเรียนรู้ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สมรรถนะประจำหน่วย
3	ต้นทุนมาตรฐาน : วัตถุดิบทางตรงและค่าแรงงานทางตรง	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการของต้นทุนมาตรฐาน 2. คำนวณผลต่างการใช้ต้นทุนมาตรฐานสำหรับวัตถุดิบทางตรงและการใช้ต้นทุนมาตรฐานสำหรับค่าแรงงานทางตรง
4	ต้นทุนมาตรฐาน : ค่าใช้จ่ายโรงงาน	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการของต้นทุนมาตรฐานของค่าใช้จ่ายโรงงาน 2. คำนวณผลต่างการใช้ต้นทุนมาตรฐานสำหรับค่าใช้จ่ายโรงงาน
5	ผลิตภัณฑ์ร่วมและผลิตภัณฑ์พลอยได้	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตสินค้าหลายชนิด 2. คำนวณและบันทึกการรายการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ร่วมและผลิตภัณฑ์พลอยได้
6	การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับแนวคิดของความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เทคนิคยุทธวิธีสำหรับการตัดสินใจแบบโครงสร้างสำหรับการตัดสินใจและข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ 2. คำนวณเกี่ยวกับทรัพยากรที่เป็นพันธะผูกพันในช่วงระยะสั้นและคำนวณทรัพยากรที่เป็นพันธะผูกพันในระยะยาว

สารบัญ

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การบัญชีต้นทุนกระบวนการ	1
1. ลักษณะของการบัญชีต้นทุนกระบวนการ	2
2. การเปรียบเทียบระบบการสะสมต้นทุนระหว่างต้นทุนงานสั่งทำและต้นทุนกระบวนการ	3
3. ระบบการสะสมต้นทุนในการผลิตแบบกระบวนการ	4
4. รายงานต้นทุนการผลิตในลักษณะขั้นพื้นฐาน	6
5. การเพิ่มวัตถุดิบในกระบวนการผลิต	14
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	28
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การบัญชีต้นทุนกระบวนการ (ต่อ)	33
1. รายงานต้นทุนการผลิต กรณีที่มีงานระหว่างผลิตต้นงวด	34
2. รายงานต้นทุนการผลิต กรณีที่เกิดของเสีย ของมีตำหนิ เศษวัสดุ และวัตถุดิบสิ้นเปลือง	44
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	70
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ต้นทุนมาตรฐาน : วัตถุดิบทางตรงและค่าแรงงานทางตรง	75
1. การประเมินค่าผลการดำเนินงาน	76
2. ต้นทุนมาตรฐานของวัตถุดิบทางตรงและค่าแรงงานทางตรง	79
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	102
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ต้นทุนมาตรฐาน : ค่าใช้จ่ายโรงงาน	105
ต้นทุนมาตรฐานของค่าใช้จ่ายโรงงาน	106
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	143

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ผลิภัณฑ์ร่วมและผลิภัณฑ์พลอยได้	147
1. กระบวนการผลิตสินค้าหลายชนิด	148
2. การบันทึกรายการเกี่ยวกับผลิภัณฑ์ร่วม	149
3. การบันทึกรายการเกี่ยวกับผลิภัณฑ์พลอยได้	162
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	186
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผนและควบคุมของฝ่ายบริหาร	189
1. แนวคิดของความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	190
2. เทคนิคยุทธวิธีสำหรับการตัดสินใจ	193
3. แบบโครงสร้างสำหรับการตัดสินใจ	194
4. ข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ	195
5. ทรัพยากรที่เป็นพันธะผูกพันในช่วงระยะสั้น	195
6. ทรัพยากรที่เป็นพันธะผูกพันในระยะยาว	201
แบบทดสอบเพื่อประเมินผลหลังการเรียนรู้	227
บรรณานุกรม	231
ดัชนี	232

การบัญชีต้นทุนกระบวนการ

สาระการเรียนรู้

1. ลักษณะของการบัญชีต้นทุนกระบวนการ
2. การเปรียบเทียบระบบการสะสมต้นทุนระหว่างต้นทุนงานสั่งทำและต้นทุนกระบวนการ
3. ระบบการสะสมต้นทุนในการผลิตแบบกระบวนการ
4. รายงานต้นทุนการผลิตในลักษณะขั้นพื้นฐาน
5. การเพิ่มวัตถุดิบในกระบวนการผลิต

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะของการบัญชีต้นทุนกระบวนการได้
2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างต้นทุนงานสั่งทำและต้นทุนกระบวนการได้
3. อธิบายลักษณะของกระบวนการผลิตแต่ละลักษณะได้
4. จัดทำรายงานต้นทุนการผลิตในลักษณะขั้นพื้นฐานได้
5. จัดทำรายงานต้นทุนการผลิต กรณีที่มีหน่วยผลิตเพิ่มขึ้นได้
6. บันทึกบัญชีในการโอนต้นทุนการผลิตจากแผนกหนึ่งไปอีกแผนกหนึ่ง ในกรณีที่กิจการมีลักษณะการผลิตแบบกระบวนการได้

การบัญชีต้นทุน กระบวนการ

กิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่ ประชาคมอาเซียน

สำรวจคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีต้นทุนกระบวนการในประเทศสมาชิกอาเซียน

สมรรถนะประจำหน่วย

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับลักษณะของการบัญชีต้นทุนกระบวนการ ความแตกต่างระหว่างการสะสมต้นทุนแบบงานสั่งทำและแบบกระบวนการ ลักษณะของกระบวนการผลิตแต่ละลักษณะ
2. จัดทำรายงานต้นทุนการผลิตในลักษณะขั้นพื้นฐาน จัดทำรายงานต้นทุนการผลิต กรณีที่มีหน่วยผลิตเพิ่มขึ้นและบันทึกบัญชีในการโอนต้นทุนการผลิตจากแผนกหนึ่งไปอีกแผนกหนึ่ง ในกรณีที่กิจการมีลักษณะการผลิตแบบกระบวนการ

การบัญชีต้นทุนกระบวนการ

การบัญชีต้นทุนกระบวนการ (Process Costing) หรืออาจจะใช้ชื่อว่า “การบัญชีต้นทุนช่วง” หรือ “การบัญชีต้นทุนตอน” ก็ได้ ซึ่งถือเป็นวิธีการในการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์อีกวิธีหนึ่ง มักจะถูกนำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการผลิตแบบต่อเนื่องเป็นกระบวนการ (Process) และในสายการผลิตหนึ่งๆ ก็จะมีการผลิตสินค้าเพียงอย่างเดียว หลังจากทีผลิตเสร็จแล้วจะนำไปเก็บไว้ในคลังสินค้าเพื่อรอการจำหน่ายต่อไป ธุรกิจประเภทนี้ ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า รถยนต์ ยางรถยนต์ ปูนซีเมนต์ เครื่องยนต์และอุปกรณ์ต่างๆ เคมีภัณฑ์ น้ำมัน อาหารกระป๋อง และผลิตภัณฑ์เพื่อการอุปโภคและบริโภคอีกหลายชนิด ซึ่งลักษณะการผลิตส่วนใหญ่จะมีการผลิตแบบครั้งละมากๆ (Mass Production) นอกจากนี้ในลักษณะการผลิตมักจะมีการแบ่งกระบวนการผลิตออกเป็นแผนกๆ หรือเป็นช่วงๆ ของการผลิต ดังนั้นในแต่ละแผนกหรือแต่ละช่วงของการผลิตก็จะมีการใช้วัตถุดิบ แรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิต ในจำนวนหรือสัดส่วนที่แตกต่างกัน การคำนวณต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์ที่ต้องผ่านกระบวนการผลิต หรือช่วงการผลิตหลายๆ ช่วงนี้ก็จะถูกจำนวนแยกออกมาแต่ละแผนก หรือแต่ละกระบวนการ หรือแต่ละช่วงการผลิต จากนั้นจึงจะมารวบรวมกันและคิดเป็นต้นทุนผลิตภัณฑ์ตามระบบต้นทุนกระบวนการ จะเน้นที่งวดเวลาและจำนวนหน่วยที่ผลิตเสร็จ

1. ลักษณะของการบัญชีต้นทุนกระบวนการ

ลักษณะของการบัญชีต้นทุนกระบวนการ มีดังนี้

1.1 มีการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต รวมทั้งการจัดทำรายงานเกี่ยวกับต้นทุนผลิตของแต่ละแผนก หรือศูนย์ต้นทุน (Cost Center) ต่างๆ โดยปกติการแบ่งแผนกหรือศูนย์ต้นทุนนั้นมักจะจัดแบ่งตามหน้าที่งาน (Function) เช่น แผนกตัด แผนกเชื่อม แผนกประกอบ แผนกทาสี แผนกบรรจุ ฯลฯ

1.2 แต่ละแผนกหรือศูนย์ต้นทุนจะมีการสะสมต้นทุนเกี่ยวกับวัตถุดิบ ค่าแรงงาน ค่าใช้จ่ายการผลิตไว้ในบัญชีงานระหว่างผลิต (Work-in-Process) ของตนเอง โดยจะสะสมไว้ทางด้านเดบิต และเมื่อสินค้าที่ผลิตได้ถูกผลิตเสร็จแล้วก็จะทำการโอนต้นทุนในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเครดิตออกจากบัญชีงานระหว่างผลิตไปยังบัญชีงานระหว่างผลิตของแผนกผลิตอื่นๆ ต่อไป หรือถูกโอนไปยังบัญชีสินค้าสำเร็จรูปเมื่อสินค้านั้นผลิตเสร็จเป็นสินค้าสำเร็จรูป

1.3 มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยผลิตเสร็จจากแผนกนั้นๆ และในกรณีที่มียางระหว่างผลิตคงเหลือไว้ในตอนต้นงวดและปลายงวดก็ต้องมีการปรับหน่วยผลิตที่ยังอยู่ในระหว่างการผลิตให้อยู่ในรูปของหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ (Equivalent Units)

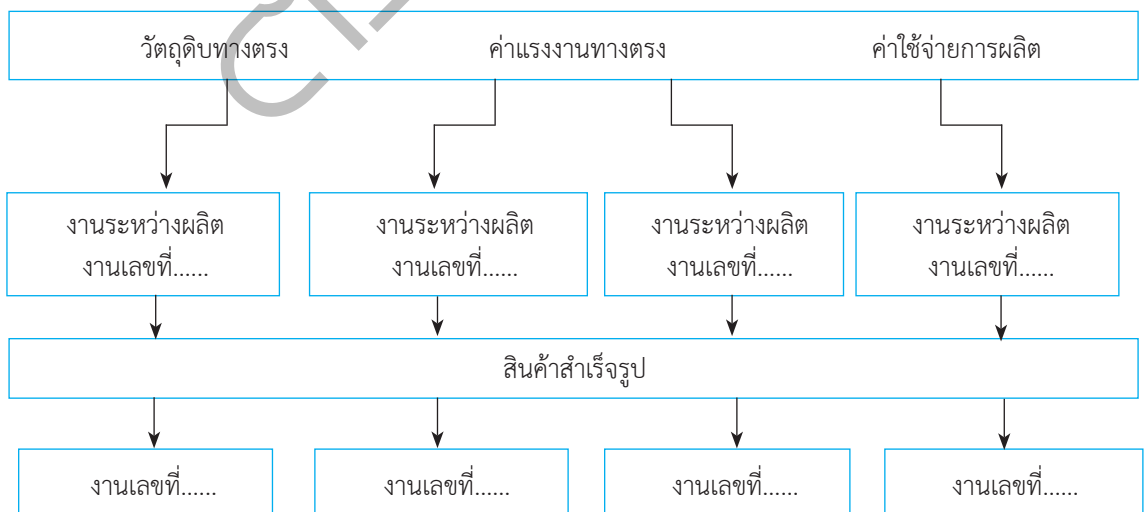
1.4 คำนวณต้นทุนผลิตต่อหน่วยของแต่ละแผนกหรือศูนย์ต้นทุนในแต่ละงวด

1.5 ต้นทุนของหน่วยผลิตเสร็จจะถูกโอนจากบัญชีงานระหว่างผลิตของแผนกที่ผลิตเสร็จไปยังบัญชีงานระหว่างผลิตของแผนกผลิตต่อไปหรือบัญชีสินค้าสำเร็จรูปแล้วแต่กรณี ซึ่งต้นทุนการผลิตจากแผนกต่างๆ จะถูกสะสมไว้ตั้งแต่แผนกแรกจนถึงแผนกสุดท้ายที่ผลิตสินค้านั้นจนเสร็จเป็นสินค้าสำเร็จรูป ต้นทุนการผลิตที่ถูกสะสมไว้นี้ก็คือ ต้นทุนสินค้าสำเร็จรูป (Cost of Finished Goods)

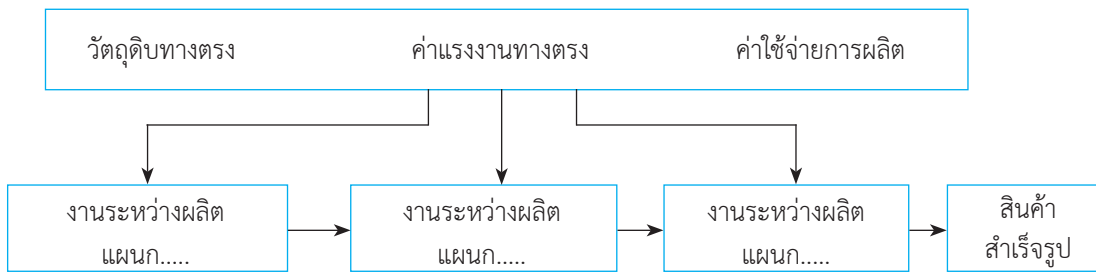
1.6 การสะสมต้นทุนการผลิตรวมและต่อหน่วยในแผนกผลิตหนึ่งๆ หรือหลายแผนกจะถูกนำมาแสดงไว้ในงบต้นทุนการผลิตหรือรายงานต้นทุนการผลิต (Cost of Production Report) ซึ่งในกรณีที่กิจการมีแผนกผลิตหลายแผนกก็อาจจะแสดงรายการต้นทุนการผลิตแยกตามแต่ละแผนกหรือจะมีการจัดทำรายงานต้นทุนการผลิตรวมทุกๆ แผนกไว้ในรายงานหรือแบบเดียวกันก็ได้

2. การเปรียบเทียบระบบการสะสมต้นทุนระหว่าง ต้นทุนงานสั่งทำและต้นทุนกระบวนการ

เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างในแนวคิดเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ตามระบบต้นทุนงานสั่งทำ (Job Order Cost System) กับการคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ตามระบบต้นทุนกระบวนการ (Process Cost System) ที่จะอธิบายในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ในรูปที่ 1.1 และ 1.2 จึงได้แสดงลักษณะโดยทั่วไปเกี่ยวกับการสะสมและคำนวณต้นทุนผลิตภัณฑ์ในแต่ละระบบ ดังนี้

รูปที่ 1.1 แผนภาพแสดงระบบต้นทุนงานสั่งทำ (Job Order Cost System)

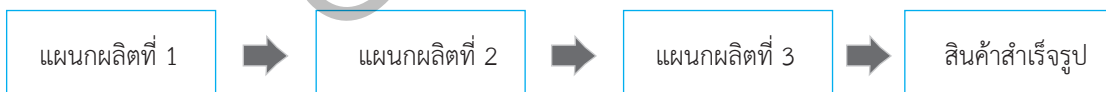

รูปที่ 1.2 แผนภาพแสดงระบบต้นทุนกระบวนการ (Process Cost System)

3. ระบบการสะสมต้นทุนในการผลิตแบบกระบวนการ

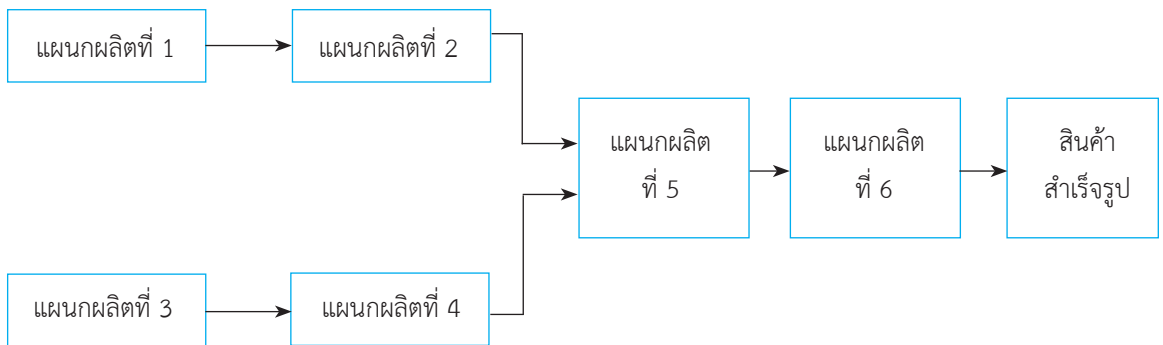
ในลักษณะการผลิตแบบกระบวนการหรือแบบช่วงการผลิตนี้ การสะสมต้นทุนการผลิตจะมีผลิตภัณฑ์ลักษณะแตกต่างกันออกไปตามรูปแบบของกระบวนการผลิต ซึ่งทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามลักษณะของกระบวนการผลิตที่จะทำให้เกิดผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดตามที่กิจการต้องการ ในการอธิบายต่อไปนี้จะขอยกตัวอย่างรูปแบบของกระบวนการผลิตที่มักจะเกิดขึ้นเสมอในกิจการต่างๆ อยู่ 3 รูปแบบ คือ

3.1 กระบวนการผลิตแบบเรียงลำดับ (Sequential Processing) เป็นลักษณะของกระบวนการผลิตที่ผลิตภัณฑ์ซึ่งถูกผลิตนั้นจะต้องผ่านกระบวนการผลิตหรือช่วงการผลิตต่างๆ ครบทั้งหมดตามลำดับ ต้นทุนของผลิตภัณฑ์จากกระบวนการผลิตหนึ่งก็จะถูกโอนไปยังอีกกระบวนการผลิตหนึ่งตามจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ถูกโอนไป เมื่อผลิตภัณฑ์ได้ถูกผลิตเสร็จสำเร็จรูปแล้วก็จะโอนต้นทุนจากกระบวนการผลิตสุดท้ายไปยังสินค้าสำเร็จรูป ลักษณะกระบวนการผลิตแบบนี้จะใช้ในกรณีที่กิจการผลิตสินค้าเพียงชนิดเดียว พิจารณาจากรูปที่ 1.3

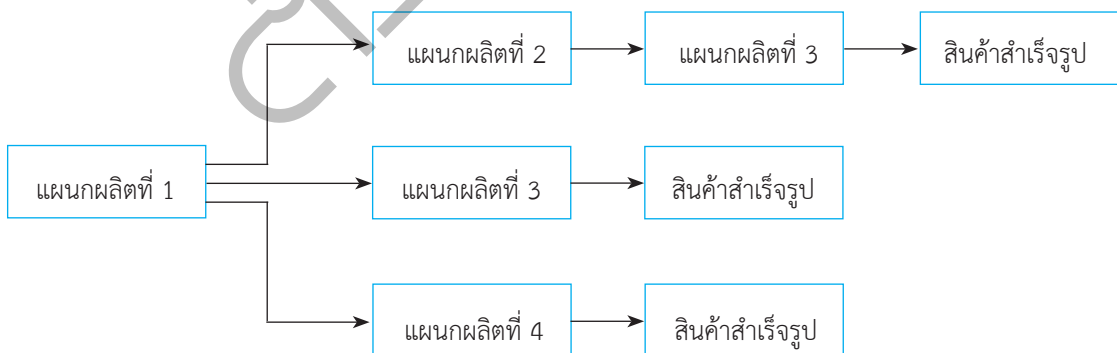
รูปที่ 1.3 แผนภาพแสดงกระบวนการผลิตแบบเรียงลำดับ (Sequential Processing)

3.2 กระบวนการผลิตแบบขนาน (Parallel Processing) เป็นลักษณะการผลิตที่มักจะมีผลิตภัณฑ์มากกว่า 1 ชนิด หรืออาจจะเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวแต่ต้องประกอบด้วยส่วนต่างๆ มากมาย พิจารณาจากรูปที่ 1.4 จะพบว่าผลิตภัณฑ์ 2 ชนิดอาจจะต้องผ่านกระบวนการผลิตแผนกที่ 1-2 ชนิดหนึ่ง และอีกชนิดหนึ่งจะต้องผ่านกระบวนการผลิตแผนกที่ 3-4 หลังจากนั้นผลิตภัณฑ์ทั้ง 2 ชนิดอาจจะมาใช้กระบวนการผลิตร่วมกันในแผนกที่ 5-6 ก็ได้ หรืออาจจะเป็นลักษณะการผลิตสินค้าเพียงชนิดเดียว แต่ต้องใช้ส่วนประกอบหรือชิ้นส่วนซึ่งต้องผ่านการผลิตในแผนกที่ 1-2 และแผนกที่ 3-4 พร้อมๆ กัน จากนั้นจึงจะมาประกอบร่วมกันในแผนกที่ 5 ก็ได้

รูปที่ 1.4 แผนภาพแสดงกระบวนการผลิตแบบขนาน (Parallel Processing)

3.3 กระบวนการผลิตแบบจำแนก (Selective Processing) รูปแบบของกระบวนการผลิตประเภทสุดท้ายที่จะกล่าวถึงเป็นรูปแบบกระบวนการผลิตที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับกระบวนการผลิตแบบขนาน ทั้งนี้เพราะกระบวนการผลิตแบบจำแนกนั้น ในช่วงต้นของกระบวนการผลิตจะมีการใช้วัตถุดิบ ค่าแรงงาน และค่าใช้จ่ายการผลิตร่วมกันในแผนกการผลิต แต่เมื่อถึงจุดการผลิตหนึ่ง ผลิตภัณฑ์ก็จะถูกแยกออกไปผ่านสายการผลิตแต่ละสายตามลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่จะผลิตออกมา ซึ่งลักษณะกระบวนการผลิตเช่นนี้มักจะใช้กับการผลิตสินค้ามากกว่า 1 ชนิดขึ้นไป เช่น การผลิตสารเคมีบางชนิด การกลั่นน้ำมัน ฯลฯ

รูปที่ 1.5 แผนภาพแสดงกระบวนการผลิตแบบจำแนก (Selective Processing)

4. รายงานต้นทุนการผลิตในลักษณะขั้นพื้นฐาน

การจัดทำรายงานต้นทุนการผลิตหรือต้นทุนผลิตถือเป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการดำเนินงานของแผนกหรือศูนย์ต้นทุนต่างๆ ในงวดระยะหนึ่ง ต้นทุนการผลิตที่เกิดขึ้นในแต่ละแผนกหรือศูนย์ต้นทุนจะถูกจำแนกออกตามส่วนประกอบของต้นทุน คือ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต

ในรายงานต้นทุนการผลิตจะต้องแสดงข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนทั้งหมด (Total Cost) ต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost) ตามส่วนประกอบของต้นทุนแต่ละชนิด ซึ่งลักษณะการจัดทำอาจจะอยู่ในรูปของรายงานหรือรูปตารางก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการใช้ข้อมูลของผู้บริหาร นอกจากนี้ข้อมูลที่สรุปไว้ในรายงานต้นทุนการผลิตยังสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลเพื่อการบันทึกการรายการในสมุดรายวันได้อีกด้วย โดยที่การจัดทำรายงานต้นทุนการผลิตของแต่ละแผนกหรือศูนย์ต้นทุนสามารถที่จะจัดทำโดยแบ่งเป็น 4 ชั้น ดังจะกล่าวต่อไป ซึ่งรายงานต้นทุนการผลิตก็คือการนำ 4 ชั้นมารวมเข้าด้วยกันนั่นเอง

ชั้นที่ 1 การคำนวณและแสดงข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณหน่วยผลิตทั้งหมด (Quantities Schedule)

โดยชั้นที่ 1 นี้จะเป็นส่วนที่ถูกเรียกว่า “ปริมาณการผลิต” ในการจัดทำต้นทุนการผลิตของแต่ละแผนกผลิต ซึ่งวัตถุประสงค์ของการแสดงข้อมูลในส่วนนี้ก็เพื่อเป็นการควบคุมและให้ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณหรือจำนวนหน่วยของสินค้าที่ทำการผลิตในงวดระยะเวลาหนึ่งๆ การแสดงข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการผลิตจะถูกแบ่งเป็น 2 ส่วนย่อย คือ ส่วนของหน่วยนำเข้ากระบวนการผลิต และส่วนของหน่วยผลิตเสร็จและงานระหว่างผลิต โดยในส่วนของหน่วยนำเข้ากระบวนการผลิตจะแสดงจำนวนหน่วยผลิตของสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งทั้งหมดที่จะนำเข้าสู่กระบวนการผลิต ซึ่งปกติจะประกอบด้วยหน่วยระหว่างผลิตต้นงวด หน่วยเริ่มผลิตระหว่างงวด (หรือหน่วยรับโอนระหว่างงวดกรณีที่ไม่ใช่แผนกผลิตแรก) และหน่วยผลิตเพิ่มในกระบวนการผลิต (ถ้ามี) ในขณะที่ส่วนของหน่วยผลิตเสร็จและงานระหว่างผลิตจะแสดงข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนหน่วยของสินค้าที่ถูกผลิตเสร็จตามหน้าที่ของแผนกผลิตนั้นๆ และหน่วยระหว่างผลิตที่คงเหลือปลายงวด นอกจากนี้ในกรณีที่เกิดหน่วยผลิตสูญหาย หน่วยผลิตเสียทั้งปกติและผิดปกติ หน่วยระเหย เป็นต้น ก็จะถูกแสดงในส่วนนี้ด้วย แต่อย่างไรก็ตาม การแสดงปริมาณหน่วยผลิตรวมในส่วนของหน่วยนำเข้ากระบวนการผลิตก็ต้องมีจำนวนเท่ากับส่วนของหน่วยผลิตเสร็จและงานระหว่างผลิต ซึ่งสามารถทำความเข้าใจได้จากตัวอย่างข้างล่างนี้

ตัวอย่างที่ 1 แผนกประกอบซึ่งเป็นแผนกผลิตที่สองของโรงงานผลิตถังใส่น้ำมันที่ทำจากโลหะ โดยในระหว่างเดือนมกราคม 25XX แผนกประกอบมีข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการผลิตดังต่อไปนี้

หน่วยระหว่างผลิตคงเหลือมาต้นงวด	5,000 หน่วย
หน่วยผลิตรับโอนจากแผนกขึ้นแบบ (แผนกผลิตที่ 1)	20,000 หน่วย
หน่วยผลิตเสร็จและโอนออกไปเป็นสินค้าสำเร็จรูป	23,000 หน่วย
หน่วยระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวด	1,800 หน่วย

ในกรณีที่เกิดหน่วยผลิตเสียให้ถือเป็นหน่วยผลิตเสียตามปกติ จากข้อมูลข้างต้นให้แสดงการวิเคราะห์ปริมาณหน่วยผลิตที่เกิดในแผนกประกอบสำหรับเดือนมกราคม 25XX

หน่วยนำเข้ากระบวนการผลิต :

หน่วยระหว่างผลิตต้นงวด	5,000 หน่วย
หน่วยผลิตรับโอนระหว่างงวด	20,000 หน่วย
รวม	<u>25,000</u> หน่วย

หน่วยผลิตเสร็จและงานระหว่างผลิต :

หน่วยผลิตเสร็จและโอนออก	23,000 หน่วย
หน่วยระหว่างผลิตปลายงวด	1,800 หน่วย
หน่วยผลิตเสียปกติ	<u>200</u> หน่วย
รวม	<u>25,000</u> หน่วย

ขั้นที่ 2 การคำนวณและแสดงข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ (Equivalent Production Schedule) สำหรับในขั้นที่ 2 นี้ ในรายงานต้นทุนการผลิตจะถูกเรียกว่า “หน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ” เป็นส่วนที่จะแสดงข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรการผลิตต่างๆ ได้แก่ วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต ในลักษณะของจำนวนเต็มหน่วยผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง เพื่อให้การคำนวณต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของสินค้าที่ผ่านกระบวนการผลิตของแผนกผลิตใดแผนกหนึ่ง มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น ดังจะสามารถทำความเข้าใจได้จากตัวอย่างที่ 2

ตัวอย่างที่ 2 บริษัท ศรีพัฒนา จำกัด เป็นบริษัทที่มีกระบวนการผลิตแบบ Process Production System เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าชนิดหนึ่ง โดยกระบวนการผลิตได้แบ่งแผนกออกเป็น 3 แผนก ต่อไปนี้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณการผลิตที่เกิดขึ้นในแผนกผลิตที่ 1 สำหรับงวดเดือนสิงหาคม 25XX

หน่วยระหว่างผลิตต้นงวด	ไม่มี
หน่วยเริ่มผลิตระหว่างงวด	20,000 หน่วย
หน่วยระหว่างผลิตปลายงวด	5,000 หน่วย

ซึ่งในหน่วยระหว่างผลิตปลายงวดนั้น ฝ่ายผลิตได้วิเคราะห์ว่าใช้วัตถุดิบทางตรงไปแล้ว 80% จากวัตถุดิบทางตรงที่ต้องใช้ในการผลิตทั้งหมดในสินค้าแต่ละหน่วย ส่วนต้นทุนแปรสภาพ (ค่าแรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายการผลิต) ได้ถูกใช้ในสัดส่วนเดียวกันอย่างสม่ำเสมอตลอดกระบวนการผลิต ซึ่งประมาณว่างานระหว่างผลิตปลายงวดดังกล่าวได้ถูกใช้ต้นทุนแปรสภาพไปแล้วประมาณ 50%

ดังนั้นจากข้อมูลข้างต้นสามารถแสดงหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จทั้งหมดในแผนกผลิตที่ 1 สำหรับงวดเดือนสิงหาคม 25XX ได้ดังนี้

หน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ :

	วัตถุดิบทางตรง	ต้นทุนแปรสภาพ
หน่วยผลิตเสร็จและโอนออก	15,000	15,000
หน่วยระหว่างผลิตปลายงวด		
(5,000 × 80%)	4,000	
(5,000 × 50%)	-	12,500
รวม	<u>19,000</u>	<u>17,500</u>

จากตัวอย่างที่ 2 ให้สังเกตว่า ถ้ากรณีที่ใช้แรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายการผลิตมีสัดส่วนไม่เท่ากัน การคำนวณจำนวนหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จจะถูกแยกต่างหากออกจากกัน แทนที่จะรวมกัน และใช้คำว่า “ต้นทุนแปรสภาพ” นอกจากนี้การคำนวณหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จกรณีที่มีงานระหว่างผลิตต้นงวดก็จะมีวิธีการคำนวณได้อีก 2 วิธี ซึ่งจะขอลำรายละเอียดต่อไปในหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ขั้นที่ 3 การคำนวณและแสดงข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนที่ใช้ในการผลิตทั้งหมดสำหรับงวดทั้งในรูปของต้นทุนรวม (Total Cost) และต้นทุนต่อหน่วย (Unit Cost) ตามส่วนประกอบของต้นทุน ในขั้นที่ 3 นี้จะถูกเรียกว่า “ต้นทุนการผลิต” ซึ่งเป็นขั้นที่จะแสดงข้อมูลเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของสินค้าที่ผลิตได้ในงวดเวลาใดเวลาหนึ่งของแผนกผลิตใดแผนกหนึ่ง โดยการคำนวณต้นทุนการผลิตต่อหน่วยจะต้องใช้ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนหน่วยเทียบเท่าที่คำนวณได้จากขั้นที่ 2 ด้วย รวมทั้งต้นทุนการผลิตเสร็จและโอนออกกับงานระหว่างผลิตที่คงเหลือในวันสิ้นงวดอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 3 จากข้อมูลของบริษัท ศรีพัฒนา จำกัด ในตัวอย่างที่ 2 ถ้าสมมติว่าต้นทุนการผลิตที่เกิดขึ้นในระหว่างเดือนสิงหาคม 25XX ของแผนกผลิตที่ 1 มีรายละเอียดดังนี้

วัตถุดิบทางตรง	161,500 บาท
ค่าแรงงานทางตรง	21,000 บาท
ค่าใช้จ่ายการผลิต	31,500 บาท

ดังนั้นการคำนวณต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของสินค้าที่ผลิตได้ในระหว่างเดือนสิงหาคม 25XX จากแผนกผลิตที่ 1 มีต้นทุนการผลิตต่อหน่วย ดังนี้

ต้นทุนการผลิต :

	ต้นทุนรวม	หน่วยเทียบเท่า	ต้นทุนต่อหน่วย
วัตถุดิบทางตรง	161,500 ÷	19,000	= 8.50
ค่าแรงงานทางตรง	21,000 ÷	17,500	= 1.20
ค่าใช้จ่ายการผลิต	<u>31,500 ÷</u>	<u>17,500</u>	= <u>1.80</u>
รวม	<u>214,000</u>		<u>11.50</u>

ข้อสังเกตจากตัวอย่างที่ 3 ก็คือ ในบางกรณีค่าแรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายการผลิตสามารถที่จะรวมกันและใช้คำว่า “ต้นทุนแปรสภาพ” แทนก็ได้ ถ้าสัดส่วนการใช้แรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายการผลิตถูกใช้ในการผลิตโดยมีสัดส่วนเดียวกัน นอกจากนี้ถ้ากรณีที่มียานระหว่างผลิตต้นงวด การที่บริษัทใช้วิธีการที่แตกต่างกันในการคำนวณหน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ ก็จะส่งผลทำให้การคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้าต่อหน่วยแตกต่างกันออกไปด้วย ซึ่งในรายละเอียดให้ศึกษาจากหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ขั้นที่ 4 การคำนวณและแสดงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสรรต้นทุนการผลิตที่จะโอนออกและต้นทุนที่ยังคงเหลืออยู่ในงานระหว่างผลิต (Costs Accounted for Schedule) การจัดทำรายงานต้นทุนการผลิตของแต่ละแผนกผลิตในขั้นสุดท้ายจะถูกเรียกว่า “สรุปผลการผลิต” โดยในขั้นนี้เป็นส่วนที่จะแสดงข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นในแผนกผลิตใดแผนกผลิตหนึ่งเพื่อสรุปว่า ต้นทุนการผลิตทั้งหมดที่เกิดขึ้นนั้นจะถูกโอนไปยังแผนกผลิตถัดไปหรือโอนไปเป็นต้นทุนการผลิตสินค้าสำเร็จรูปเท่าไร รวมทั้งกรณีที่มียานระหว่างผลิตปลายงวดนั้นมีต้นทุนการผลิตทั้งสิ้นเท่าไร

ตัวอย่างที่ 4 จากข้อมูลบริษัท ศรีพัฒนา จำกัด ในตัวอย่างที่ 2 และ 3 จะพบว่าจำนวนสินค้าที่แผนกผลิตที่ 1 ได้ผลิตเสร็จและโอนไปยังแผนกถัดไปนั้นมีจำนวน 15,000 หน่วย ในขณะที่ยังมีงานระหว่างผลิตคงเหลืออยู่ 5,000 หน่วย ดังนั้นการคำนวณต้นทุนการผลิตของสินค้าที่ผลิตเสร็จและงานระหว่างผลิตคงเหลือปลายงวดสามารถคำนวณได้ดังนี้

สรุปผลการผลิต :

ผลิตเสร็จและโอนออกไปแผนกถัดไป $(15,000 \times 11.50)$	172,500 บาท
---	-------------

งานระหว่างผลิตปลายงวด :

วัตถุดิบทางตรง $(5,000 \times 80\% \times 8.50)$	34,000	
ค่าแรงงานทางตรง $(5,000 \times 50\% \times 1.20)$	3,000	
ค่าใช้จ่ายการผลิต $(5,000 \times 50\% \times 1.80)$	4,500	<u>41,500 บาท</u>
รวม		<u>214,000 บาท</u>

ให้สังเกตว่าต้นทุนการผลิตรวมจำนวน 214,000 บาท จะต้องมีความเท่ากับต้นทุนการผลิตรวมในขั้นที่ 3

ตัวอย่างที่ 5 บริษัท ทักษิณอุตสาหกรรม จำกัด เป็นผู้ผลิตสินค้าชนิดหนึ่งออกจำหน่าย โดยบริษัทได้แบ่งกระบวนการผลิตออกเป็น 2 แผนก คือ แผนก A จะทำหน้าที่เกี่ยวกับการตัดแบบและเตรียมชิ้นส่วนต่างๆ ส่วนอีกแผนกหนึ่งก็คือ แผนก B จะทำหน้าที่ในการประกอบชิ้นส่วนต่างๆ ให้เป็นตัวสินค้า

ดังนั้นในแผนก A จึงมีการใช้วัตถุดิบทางตรงทั้งหมดในขั้นตอนต้นกระบวนการผลิต ส่วนแรงงานและค่าใช้จ่ายการผลิตต่างๆ จะถูกใช้อย่างสม่ำเสมอตลอดกระบวนการผลิต สำหรับในแผนก B จะไม่มีการใช้วัตถุดิบ แต่จะมีแรงงานและค่าใช้จ่ายการผลิตเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอตลอดกระบวนการผลิตเช่นกัน โดยแผนก B จะรับโอนชิ้นส่วนต่างๆ มาจากแผนก A และเมื่อผลิตเสร็จแล้วก็จะโอนไปยังคลังสินค้าสำเร็จรูปต่อไป

ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตที่เกิดขึ้นในระหว่างเดือนมกราคม 25XX มีดังต่อไปนี้ (ไม่มีงานระหว่างผลิตต้นงวด)

	แผนก A	แผนก B
หน่วยผลิต (หน่วย) :		
เริ่มนำเข้ากระบวนการผลิต	60,000	
รับโอนจากแผนก A		45,000
โอนไปแผนก B	45,000	
โอนไปสินค้าสำเร็จรูป		40,000
หน่วยระหว่างผลิตปลายงวด :		
แผนก A (วัตถุดิบทางตรง 100%	15,000	
ค่าแรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายการผลิต 40%)		
แผนก B (ค่าแรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายการผลิต 50%)		5,000
ต้นทุนการผลิต (บาท) :		
วัตถุดิบทางตรง	60,000	0
ค่าแรงงานทางตรง	40,800	65,875
ค่าใช้จ่ายการผลิต (จัดสรร)	15,300	36,125

จากข้อมูลของบริษัท ทักษิณอุตสาหกรรม จำกัด ข้างต้น สามารถนำมาแสดงการจัดทำรายงานต้นทุนการผลิตสำหรับแต่ละแผนกได้ดังนี้

การจัดทำรายงานต้นทุนการผลิตของแผนก A

บริษัท ทักษิณอุตสาหกรรม จำกัด
 รายงานต้นทุนการผลิต-แผนก A
 สำหรับงวดเดือนมกราคม 25XX

ปริมาณการผลิต (หน่วย) :

หน่วยนำเข้ากระบวนการผลิต :

หน่วยเริ่มผลิตระหว่างงวด		<u>60,000</u>
--------------------------	--	---------------

หน่วยผลิตเสร็จและงานระหว่างผลิต :

หน่วยผลิตเสร็จและโอนออก	45,000	
-------------------------	--------	--

หน่วยระหว่างผลิตปลายงวด	<u>15,000</u>	<u>60,000</u>
-------------------------	---------------	---------------

หน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ (หน่วย) :

หน่วยผลิตเสร็จและโอนออกไปยังแผนก B

วัตถุดิบทางตรง	ต้นทุนแปรสภาพ
----------------	---------------

45,000	45,000
--------	--------

หน่วยระหว่างผลิตปลายงวด :

(15,000 × 100%)	15,000	
-----------------	--------	--

(15,000 × 40%)	<u>-</u>	<u>6,000</u>
----------------	----------	--------------

รวม

<u>60,000</u>	<u>51,000</u>
---------------	---------------

ต้นทุนการผลิต (บาท) :

ต้นทุนการผลิตระหว่างงวดของแผนก :

วัตถุดิบทางตรง	ต้นทุนรวม	หน่วยเทียบเท่า	ต้นทุนต่อหน่วย
	60,000	60,000	1.00

ค่าแรงงานทางตรง	40,800	51,000	0.80
-----------------	--------	--------	------

ค่าใช้จ่ายการผลิตจัดสรร	<u>15,300</u>	51,000	<u>0.30</u>
-------------------------	---------------	--------	-------------

รวม

<u>116,100</u>	<u>2.10</u>
----------------	-------------

สรุปผลการผลิต (บาท) :

ผลิตเสร็จและโอนออกไปยังแผนก B (45,000 × 2.10)	94,500
---	--------

งานระหว่างผลิตปลายงวด :

วัตถุดิบทางตรง (15,000 × 100% × 1.00)	15,000
---------------------------------------	--------

ค่าแรงงานทางตรง (15,000 × 40% × 0.80)	4,800
---------------------------------------	-------

ค่าใช้จ่ายการผลิตจัดสรร (15,000 × 40% × 0.30)	<u>1,800</u>	<u>21,600</u>
---	--------------	---------------

รวม

<u>116,100</u>

การจัดทำรายงานต้นทุนการผลิตของแผนก B

บริษัท ทักษิณอุตสาหกรรม จำกัด
 รายงานต้นทุนการผลิต-แผนก B
 สำหรับงวดเดือนมกราคม 25XX

ปริมาณการผลิต (หน่วย) :

หน่วยนำเข้ากระบวนการผลิต :

หน่วยเริ่มผลิตระหว่างงวด		<u>45,000</u>
--------------------------	--	---------------

หน่วยผลิตเสร็จและงานระหว่างผลิต :

หน่วยผลิตเสร็จและโอนออก	40,000	
-------------------------	--------	--

หน่วยระหว่างผลิตปลายงวด	<u>5,000</u>	<u>45,000</u>
-------------------------	--------------	---------------

หน่วยเทียบเท่าผลิตเสร็จ (หน่วย) :

ต้นทุนแปรสภาพ

หน่วยผลิตเสร็จและโอนออกไปเป็นสินค้าสำเร็จรูป	40,000
--	--------

หน่วยระหว่างผลิตปลายงวด (5,000×50%)	<u>2,500</u>
-------------------------------------	--------------

รวม	<u>42,500</u>
-----	---------------

ต้นทุนการผลิต (บาท) :

	ต้นทุนรวม	หน่วยเทียบเท่า	ต้นทุนต่อหน่วย
ต้นทุนการผลิตจากแผนกก่อน :			
รับโอนจากแผนก A (45,000×2.10)	94,500	45,000	2.10
ต้นทุนการผลิตระหว่างงวดของแผนก :			
ค่าแรงงานทางตรง	65,875	42,500	1.55
ค่าใช้จ่ายการผลิตจัดสรร	<u>36,125</u>	42,500	<u>0.85</u>
รวม	<u>196,500</u>		<u>4.50</u>

สรุปผลผลิตเสร็จ (บาท) :

ผลิตเสร็จและโอนออกไปเป็นสินค้าสำเร็จรูป (40,000×4.50)	180,000
---	---------

งานระหว่างผลิตปลายงวด :

ต้นทุนรับโอนจากแผนก A (5,000×2.10)	10,500
------------------------------------	--------

ค่าแรงงานทางตรง (5,000×50%×1.55)	3,875
----------------------------------	-------

ค่าใช้จ่ายการผลิตจัดสรร (5,000×50%×0.85)	<u>2,125</u>	<u>16,500</u>
--	--------------	---------------

รวม	<u>196,500</u>
-----	----------------

หนังสือเรียนอาชีวศึกษา *หลักสูตรใหม่*

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
พุทธศักราช 2557

สื่อการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์
สมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และสมรรถนะวิชาชีพ

เนื้อหาดี มีคุณภาพ ตรงตามจุดประสงค์รายวิชา สมรรถนะรายวิชา และคำอธิบายรายวิชา
ของหลักสูตร เสริมกิจกรรมเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่ผู้เรียน และใบช่วยสอน
โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา :-

 Project-based Learning

 Thinking Skills

 Green Technology

 Creative Economy

 MAC e-knowledge

 มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย สะดวก
และปรับได้ สำหรับผู้สอนใช้เป็นแนวทาง
ในการจัดการเรียนรู้

การบัญชีต้นทุน 2

3805813100

 IMAC EDUCATION

www.MACeducation.com

9 786162 747120

ราคา 110 บาท